MTAALA WA UMILISI

SEKONDARI MSINGI

UTATHMINI

MUHULA WA KWANZA 2024

GREDI 7

Jina………………………………………………………………………………………………………

Shule ……………………………………………………………………………………………..

Namba Ya Mtihani. ……………………………………………………… Darasa ………………………

Saini ……………………………………………………..… Tarehe: …………………..…………………..

KISWAHILI

MWONGOZO

1. **Toa kichwa mweafak acha ushairi huu (Al 2)**
   ukimwi, Ugonjwa wa ukimwi
2. **Shairi hili ni la aina gani? Eleza sababu. (Al2)**
   Tambia – lina mishororo mine katika kila ubeti
3. **Eleza vina vy aubeti wa pili. (Al2)**
   Ya, Za
   Ya, za
   Ya, za
   Po, mwi
4. **Andika mizani ya ubetu wa tatu mshororo wa pili. (Al 2)**
   U – ki – mwi - ku – sa - ba – bi – sha, kwe – ngi – ne ku – u – fi – ki – za
5. **Ni mambo yepi yanayosambaza ugonjwa wa ukimwi kulingana na ushairi huu. (Al2)**
   Kutotulia n akuambukiza wengine (rukiza)
   Kusaidian akwa damu iliyo n avirusi
   Kutumia shidano

   <u>MATUMIZI YA LUGHA</u>
6. ..
   a) **Tofautisha kati ya irabu n akonsonanti. (Al 2)**

Irabu hutamkwa kwa ulaini bila hewa kuzuiliwa na ala za kutamkia.

- Konsonanti zinapotamkwa hewa hubwan / huzuiliwa na sehemu mbili za kutamkia

   b) **Taja kipasuo hafifu cha mdomo (Al 1)**

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes

Kipasuo hafifu cha mdomo
/P/

c) **Tofautish akati ya akonsonati (r) na (l) (Al 2)**
/r/ - ni kimadende, ulimi (Ncha) hupigapiga ufizi
/l/ - kitambaza, ncha ya ulimi hugusa ufisi mara moja

7. **Tunga sentensi zenye miundo hii (Al 4)**

a) **I + N + T + E**
Lo! Mama ameanguka sokoni.

b) **N + V + T + E + E**
Mtoto mdogo anasoma vizuri sana

8. **Eleza dhima tatu za lugha (Al 3)**
MAwasiliano
Chombo cha kujieleza na kutoa mawazo yetu
Hujenga uhusiano baina ya watu
Kitambulisho cha

9. .

a) **Bainisha viambishi awali na viambishi tamati katika sentensi zifuatazo. (Al 2)**

Analima

A- na - lim - a

Awali mzizi Tamati

Wanacheza

Wa - na - chez - a

Awali mzizi tamati

b) **Kiambishi ni nini? (Al 1)**
Sehemu ndogo ya neno iliyo na maana kisarufi

10. **Taja matumizi ya alama hii ya kuakifisha (:) kwa kutoa mifano katiak sentensi (Al 3)**

- Huashiria orodha - Alinunua : maziwa, mkate na sukari
- Kutenganisha tarakimu
- Hutenganisha sa na dakika
- Hutenganisha maadishi na tamthilia

11. **Ukitaka kupata maana ya maneno yafuatayo kwenye kamusi utatazama neno gani? (Al 2)**

a) **Alimkibilia** – kimbia

b) **Kilivunjika** – vunja

12. **Taja aina tatu za maktaba (Al 3)**
Maktaba ya kibinafsi
Maktaba ya nyumbani
Maktaba ya darasa
Maktaba ya shuleni
Matkaba ya kitaifa

13. .

a) **Je, KIimbo ni nini? (AL 1)**

- Ni upandaji na ushukaji wa sauti

b) **Onyesha matumizi matatu ya kiimbo. (Al 3)**
Kuuliza swali – ameenda?

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes

Kuonyesha kauli – Ameenda.
Mshangao – Ameenda!

14. .

a) Ngeli ni nini? (Al 1)

- Ni mgawanyiko wa nomino katiak makundi

b) Maneno haya yako katika ngeli zipi? (Al 2)

i) **Mbuyu –** u - i
ii) **Chetezo –** ki - vi

SEHEMU CHA (C) – ISIMU JAMII

15. .

a) Eleza maana ya maneno yafuatayo. (Al 2)'

i) Isimu jamii

- Ni matumizi ya lugh akatika jamii sayansi inayochunguza uhusiano kati ya lugha na jamii.

ii) Sajili

- Matumizi ya lugha katika muktadha Fulani.

b) Taja kaida tatu za lugha. (Al 3)

- Wahusika
- Uhusiano
- Mahali
- Jinsia
- Tabaka
- Elimu
- Umri

16. Soma makal yafuatayo kasha ujibu maswali yanayofuata.

Mhusika A: Karibu kastoma nikuuzie. Hujambo?
Mhusiak B: Salama ndugu. Naomba uniuzie.
Mhusika A: Chagua, kila kitu kipo. Bei nafuu, bei ya kuelewana, vitu fresh.
Mhusika B: Debe moja la viazi vitamu wauzaje?

a) Tambua sajili hii. (al 1)

Sajili ya sokoni

b) Eleza sifa nne za sajili uliyoitambua. (Al 4)

- Msamiati maalum – kastoma, fresh
- Utohozi hutumiwa, kastom a, fresh
- Lugha ya kushawishi wanunuzi
- Lugha ya kuchanganya ndimi
- Lugha huwa na mzaha

Download this and other FREE revision materials from https://teacher.co.ke/notes